

Národní konference projektu KURIKULUM G

Výsledky výzkumu Kvalitní škola z pohledu tvůrce rámcových vzdělávacích programů

PaedDr. Jan Tupý

Národní ústav pro vzdělávání, divize VÚP

Praha

30. 11. 2011

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Proč je výzkum KŠ důležitý a čím mohou do diskuse přispět tvůrci RVP

Význam výzkumu pro tvůrce RVP

- vznikl v rámci projektu kurikulárního ústavu
- zabýval se názory na RVP i ŠVP
- ptal se na otázky související s tvorbou, kvalitou, porozuměním RVP a ŠVP
- přinesl podstatné informace o RVP a ŠVP z pohledu výzkumu i praxe

Čím může tvůrce RVP přispět

- znalostí všech kroků, které tvorbu RVP ovlivňují – zrod koncepce, organizace práce, samotná tvorba, diskuse, schvalování, zavádění do praxe atd.

Úvaha: Dosud vždy docházelo k nahrazování programů jinými – proč? Nebyly vhodné výzkumy? Nebo by byly problematizující?

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tři problémy dnes stačí

**Vstupování učitelů
do role tvůrců kurikula**

**Problém jazyka –
problém porozumění**

**Diskuse o reformě –
aktéři reformy a jejich
hlasy a ne-hlasy**

- 1) Z výsledků výzkumu
- 2) Poznámky tvůrce RVP
- 3) K zamyšlení

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vstupování učitelů do role tvůrců kurikula

Výzkum ukázal, že učitelé:

- *se většinou zdráhají vstupovat do role tvůrců kurikula*
- *chtějí hrát jednu z hlavních rolí ... ale chtějí být vedeni*
- *měli by je vést pracovníci kurikulárních ústavů*

Proč tomu tak je?

- dostávali programy hotové, mohli si vybírat, upravovat
 - nebyli (nejsou) dosud pro tvorbu kurikulárního programů připravováni
-
- vzdělávání učitelů pro tvorbu ŠVP bylo krátké – *nestačilo*
 - nedostatečné vysvětlení reformy
 - malá podpora činností týkajících se výměny zkušeností

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vstupování učitelů do role tvůrců kurikula (2)

Poznámky z pohledu tvůrce RVP

- tvorba i úpravy RVP jsou velmi odborná a specializovaná činnost, která vyžaduje specifické zkušenosti, podmínky, postupy, čas – spolupráce s učiteli je důležitá
- v odpovědích učitelů není zcela doceněna role didaktiků VŠ

K zamyšlení:

- Jak koresponduje s názory učitelů redukce těchto pracovišť?
- Proč byly odebrány revize z jejich gesce?
- Proč nejsou využíváni didaktici z VŠ?

Poznámky z pohledu tvůrce RVP

- garance za kurikulární program (RVP, ŠVP) – kurikulární paměť a profesionální odpovědnost za program

K zamyšlení:

- Kdo bude garantovat RVP do budoucna? Je současný postup revizí RVP z pohledu názorů ředitelů a učitelů správný?

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Problém jazyka – problém porozumění

Výzkum ukázal, že:

- *jazyk je nesporně nezbytným integrujícím faktorem reformních procesů*
- *některé pojmy nejsou dostatečně vysvětleny*

Poznámky z pohledu tvůrce RVP

- jazyk dokumentů se vyvíjí, řada pojmů už existovala před tvorbou RVP
- je jistě možné pojmy zpřesňovat a vysvětlovat
- byla snaha pomocí jazyka rozlišit RVP a ŠVP

K zamyšlení

- Kolik skutečně nových pojmů je v RVP G?
Kolik pojmů požadujeme v každém předmětu po žácích ročně?

Jedna poznámka na závěr

- obecná neochota přijímat nové pojmy a používat je přesně

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Diskuse o reformě – aktéři reformy a jejich hlasy a ne-hlasy

Výzkum ukázal, že:

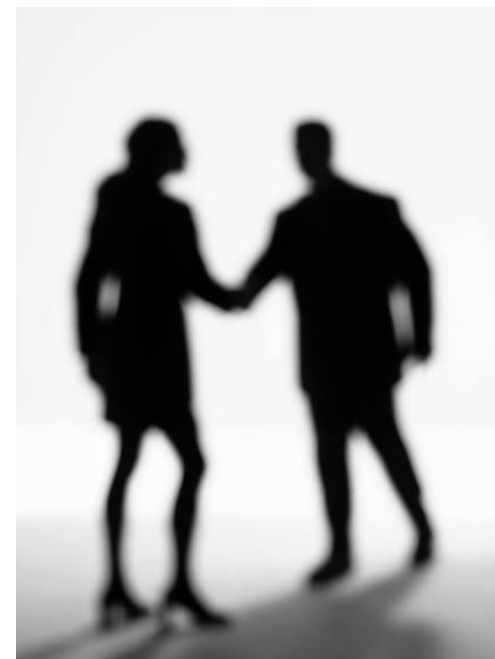
- *diskuse je neurčitelný mnohohlas, je třeba provést analýzu toho co se říká a kdo to říká*
- *chybí hlas vrchního mluvčího reformy*
- *požadavky jsou rozporuplné*

Poznámky z pohledu tvůrce RVP

- sledovat diskusi a vyznat se v ní, je z pohledu tvůrce RVP velmi důležité ale i velmi náročné, může vysvětlovat, diskutovat, navrhopat postupy, ale většinu kroků, které jsou podmínkou úspěšné realizace reformy ovlivnit nemůže
- na tvůrce RVP rozporuplnost dopadá dvojnásob, vyhodnocování reformy ve vazbě na RVP je tak mnohem obtížnější

K zamyšlení

- Kdo má řídit dialog mezi aktéry reformy? Kdo má určovat a vysvětlovat jejich role a kroky? Jak by se měly určovat priority?

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrem

- Výzkum „Kvalitní škola“ přinesl mnoho podnětných výsledků, kterými by se měli seriózně zabývat všichni aktéři kurikulární reformy. Každému z nich má co říci.
- Výzkum má velký význam i pro tvůrce RVP a měl by být podkladem pro jejich další činnost související s RVP.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Děkuji za pozornost.

Věřím, že výzkum Kvalitní škola nebyl poslední, který zkoumal současnou reformu a že další budou následovat.
Věřím, že budeme o výsledcích dále diskutovat a rozhodovat ve prospěch učitelů a žáků.

Použité obrázky: [cit. 2011-11-27]. Dostupné pod licencí Microsoft Office 2010 (viz <http://explore.live.com/microsoft-service-agreement?mkt=cs-cz&CTT=114>) na WWW: <http://office.microsoft.com/cs-cz/images/>.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ